VIRGINSKA
GYMNASIET

Biblioteksplan för Virginska Gymnasiets bibliotek

”Forskning visar att skolbiblioteket kan utgöra en betydelsefull pedagogisk resurs som bidrar till elevers lärande. Några förutsättningar är särskilt viktiga för att skolbiblioteket ska kunna bidra till att utveckla exempelvis elevernas språkutveckling, läsförmåga och informationskompetens. Dessa är att det finns tillgång till skolbibliotekarie, att samverkan sker mellan skolbibliotekarie och lärare, samt att skolbiblioteket har legitimitet i skolan och stöd från skolledningen. Vidare behövs relevanta digitala och fysiska resurser samt att skolbibliotekets lokal är ändamålsenlig utifrån olika elevgruppers behov.” [1]

”Skolbibliotekets verksamhet används som en del i undervisningen och för att stärka elevernas språkliga och digitala kompetens.” [2]

Mål för skolans bibliotek

• Att vara ett tillgängligt bibliotek med ett brett utbud av medier som motsvarar de olika behov som finns på skolans program

• Att tillsammans med lärare stärka elevernas medie- och informationskunnighet (söka, värdera och använda information)

• Att ge skönlitteraturen en central plats och inspirera elever och personal till läsupplevelser, samt vara delaktiga i olika läsprojekt

• Att i samverkan med skolledning och lärare integrera biblioteket i skolans pedagogiska verksamhet och därigenom bidra till att öka elevernas måluppfyllelse

• Att genom aktivt och utåtriktat arbete inspirera och bidra till biblioteksutveckling

• Att utveckla en kreativ, inspirerande, lugn och trygg studiemiljö där eleverna också är delaktiga

För att möjligheten till ett meningsfullt lärande ska kunna uppstå utgår undervisningen i informationskompetens från en av lärarna given uppgift. Detta så att eleverna snabbt kan omvandla teori till praktik. Målet är att varje klass får åtminstone ett undervisningstillfälle i informationssökning per läsår. I mån av tid görs gärna fler besök. Arbetslagen ansvarar för att sådana tillfällen bokas in med bibliotekarien.

---

1 Skolinspektionen Skolbiblioteket som pedagogisk resurs, 2018 www.skolinspektionen.se
2 Läroplan för gymnasieskolan kap 2.6 Rektors ansvar, 2011

Handlingsplan och ansvarsområden

”Skolbibliotek är en gemensam och ordnad resurs av medier och information som ställs till elevernas och lärarnas förfogande och som ingår i skolans pedagogiska verksamhet med uppgift att stödja elevernas lärande och för att stimulera elevernas intresse för läsning och litteratur.” [4]

Läroplan, examensmål och kursplaner betonar elevernas förmåga att arbeta självständigt och ta ansvar för det egna lärandet. I detta läggs också stor vikt på färdigheter i att självständigt inhämta, bearbeta, granska och tolka information från olika källor. Att aktivt använda resurserna som skolans bibliotek erbjuder som ett redskap i lärandet är en god förutsättning för att eleverna ska erhålla informationskompetens och uppnå utbildningens mål. Vi samarbetar därför på följande sätt för en progression i de tre årskurserna:

- Åk 1
  - Biblioteksintroduktion där bibliotekets digitala utbud (hemsida, databaser och kataloger) presenteras – förslagsvis i samband med att 16-årsboken presenteras

  - Biblioteksorientering där bibliotekets fysiska rum presenteras. Eleverna får lära sig låna, lämna och hitta böcker i biblioteket. Förslagsvis i samband med att de lånar i klass första gången.

  - Alla elever i åk 1 är med i 16-årsboken

  - Undervisning i medie- och informationskompetens (MIK)

- Åk 2
  - En fördjupning i medie- och informationskompetens (MIK) kopplat till ett skolarbete initierat av lärare

- Åk 3
  - Repetition och fördjupning i medie- och informationskompetens (MIK) inför Gymnasiearbetet, med introduktion av vetenskapliga källor

- Åk 1-2-3
  - Minst en gång under gymnasietiden ha deltagit i läsprojekt i samarbete med biblioteket

Skolledningens ansvar

Skolans ledningsgrupp har det pedagogiska helhetsansvaret och hanterar frågor av programövergripande karaktär.

4 Biblioteksplan för Örebro kommun 2017 s.15

• Alla lärare informeras om biblioteksplanen

• Samarbete mellan bibliotekarier och lärare uppmuntras och möjliggörs

• Ser till att biblioteket är bemannat med behörig personal

• Bibliotekarierna ges möjlighet till lästid

• Att möjliggöra och delta i fortbildning tillsammans med biblioteket

• Involvera biblioteket i värdegrundsarbetet

Lärarens ansvar

För att uppnå målen är det viktigt att all pedagogisk personal ser biblioteket som ett stöd i undervisningen och bibliotekarien som en självklar samarbetspartner.

• För att integrera biblioteket i undervisningen behövs ett aktivt samarbete mellan lärare och bibliotekarie

• Programmen (ev. tillsammans med bibliotekarien) ansvarar för att arbetslaget i början av läsåret planerar in läsårets undervisningstillfällen i informationskompetens i programmets samtliga klasser. Respektive lärare kontaktar sedan bibliotekarien i god tid före lektionen.

• Vid större skolarbeten är det viktigt att biblioteket bjuds in, om möjligt redan på planeringsstadiet, för att kunna bistå lärarna med materialkännedom och sedan bättre kunna hjälpa eleverna.

Specialpedagogens ansvar

• Specialpedagogen samarbetar med biblioteket för att tillgodose alla elevers specifika behov (t.ex. Legimus)

Bibliotekariens ansvar

De övergripande målen för biblioteket förutsätter ett öppet och tillgängligt bibliotek samt bibliotekariekompetens samt relevant budget för att kunna tillgodose mediebehovet

• Säkerställa att elever och all skolpersonal har möjlighet att påverka inköp av medier

• Tillse att biblioteket förespråkar mångfald i utbudet av böcker i biblioteket

• Inspirera vid val av skönlitterära böcker för språk- och lässtimulering samt ökad läsförståelse

• Tillse att biblioteket hålls öppet större delen av skoldagen

• Ansvara för mediehantering och tillse att inköp och gallring sker fortlöpande för att beståndet ska vara aktuellt och relevant för skolans behov

• Interagera och synliggöra bibliotekets verksamhet på bibliotekets Instagramkonto

• Besöka arbetslagen för att planera läsåret samt delta i konferenser och möten på skolan för att synliggöra biblioteket utanför det fysiska rummet

• Samarbeta med och föra en ständig dialog med skolledningen

• Vid läsårets slut följa upp handlingsplanen och utvärdera arbetet. Ny handlingsplan upprättas av rektor och bibliotekarie

• Bedriva ett utåtriktat arbete för att skapa goda relationer med våra elever. Jobba för ett levande bibliotek där det händer nya saker

• Handledning i medie- och informationskunnighet (söka, värdera, använda). Vara ett stöd för lärarna i arbetet med pedagogiska digitala verktyg inom MIK

• Utveckla metoder för lässtimulering och delta aktivt i olika läsprojekt

• Erbjuda kontinuerlig information om ny litteratur för elever och personal

• Omvärldsbevaka och hålla i externa kontakter för att driva utvecklingsarbete

• Uppdatering av bibliotekets webbplats och blogg som utgör ett aktivt redskap för

biblioteksinformation och informationssökning.

• Övrig daglig verksamhet.

Upprättad:

HT 2022